

คำวินิจฉัยของ นายมานิต วิทยาเต็ม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๐/๒๕๕๖

วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๖

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชน เนื่องจากพรรคอำนาจประชาชนไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒

๑. นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชน สรุปร้องเท็จจริงจากคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่องรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคอำนาจประชาชนไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๒/๒๕๕๒ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๒ ต่อมาคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๔ อนุมัติเงินสนับสนุนพรรคอำนาจประชาชน ตามแผนงานและโครงการของพรรคอำนาจประชาชน จำนวน ๖ โครงการรวมเป็นเงิน ๑,๗๑๓,๐๐๐ บาท ซึ่งพรรคอำนาจประชาชนได้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนในโครงการที่ ๖ (โครงการจดหมายข่าวรายเดือน) จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแล้ว จำนวน ๓ ครั้งรวมเป็นเงิน ๓๕๕,๒๐๐ บาท และได้รายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี ๒๕๕๔ ตามนัยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งได้ตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินของพรรคอำนาจประชาชนดังกล่าวแล้วพบว่าหลักฐานประกอบการใช้จ่ายเงินในโครงการที่ ๖ (โครงการจดหมายข่าวรายเดือน) บางฉบับมีข้อมูลไม่สมบูรณ์จึงไม่อาจตรวจสอบได้ว่าการจัดพิมพ์เอกสารดังกล่าวตามแผนงานและโครงการที่พรรคได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจริงหรือไม่ โดยเอกสารที่ไม่สมบูรณ์ คือ

(๑) สำเนาใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยห้างหุ้นส่วนจำกัด สุวรรณสินธุ์การค้าจำนวน ๕ ฉบับ ซึ่งพรรคอำนาจประชาชนได้นำส่งเพื่อแสดงรายการใช้จ่ายเงินตามโครงการที่ ๖ ไม่ปรากฏตัวอย่างของจดหมายข่าวที่พรรคอำนาจประชาชนรายงานว่าได้จัดพิมพ์ จำนวน ๕ ครั้งแต่อย่างใด

(๒) สำเนาใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ไม่ปรากฏเลขที่ใบเสร็จรับเงินและปีที่ออกใบเสร็จดังกล่าว เนื่องจากถ่ายสำเนาเอกสารไม่ครบถ้วนทั้งฉบับ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือให้พรรคอำนาจประชาชนชี้แจงข้อเท็จจริง พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม และได้ประสานงานเพื่อขอทราบข้อเท็จจริงจากมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในกรณีดังกล่าว ซึ่งต่อมาพรรคอำนาจประชาชนและมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ ๑ ได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง ดังกล่าวว่าพรรคอำนาจประชาชนยืนยันว่า ใบเสร็จรับเงิน ที่ออกโดยห้างหุ้นส่วนจำกัด สุวรรณินุสรณ์การค้า และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่พรรคอำนาจประชาชนได้นำส่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้นเป็นใบเสร็จรับเงินค่าจัดพิมพ์ จดหมายข่าวรายเดือนและค่าจัดทำวารสารเพิ่มเติมจริง และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้มีหนังสือยืนยันว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ๑ ได้จัดพิมพ์วารสารดังกล่าวที่โรงพิมพ์ของฝ่ายเทคโนโลยี การศึกษาจริงพร้อมทั้งได้แนบรายละเอียดการดำเนินการ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่พรรคอำนาจประชาชน จัดส่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองพร้อมกับรายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบหนังสือ พรรคอำนาจประชาชน และหนังสือของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีความเห็นว่า ใบส่งของและใบแจ้งหนี้ที่ออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕ และ ๔๒ รวมทั้งเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ ระบุว่าเป็นค่าพิมพ์ Copy print ค่าหนังสือ ค่าถ่ายเอกสาร ค่าไปปลิว และค่าแผ่นพับ แต่ใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๕๖ ระบุว่าเป็นค่าพิมพ์ Copy print ในเรื่องงานกฐิน ส่วนใบส่งของหรือใบแจ้งหนี้ที่ออกโดย สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ ระบุว่ามหาวิทยาลัยออกใบส่งของและใบแจ้งหนี้ดังกล่าวเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งมีใช่เป็นปีงบประมาณ ที่พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในการจัดพิมพ์ จดหมายข่าวดังกล่าวแต่อย่างใด โดยพรรคอำนาจประชาชนได้เงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนา พรรคการเมืองเพื่อจัดพิมพ์จดหมายข่าวดังกล่าวตามแผนงานและโครงการ ปี พ.ศ. ๒๕๕๔

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการด้านกิจการพรรคการเมือง และการออกเสียงประชามติพิจารณาให้ความเห็นก่อนเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณา ซึ่งในคราว ประชุมคณะกรรมการด้านกิจการพรรคการเมืองฯ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ มีความเห็นว่า การกระทำของพรรคอำนาจประชาชนเข้าข่ายการกระทำอันเป็นความผิดฐานใช้จ่ายเงิน และจัดทำรายงานการใช้จ่ายที่ได้รับการสนับสนุนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นสรุปว่า พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยได้นำสำเนาใบเสร็จ

รับเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ซึ่งไม่ปรากฏเลขที่ใบเสร็จรับเงินและปีที่ออกใบเสร็จรับเงิน ระบุว่าเป็นคำพิมพ์ Copy print วารสาร พรรคเพิ่มเติม ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ รวมเป็นเงิน ๔,๑๘๔ บาท เพื่อเป็น หลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยพรรคอำนาจประชาชน ยืนยันใบเสร็จรับเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวกับใบส่งของ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จัดส่งเพื่อประกอบคำชี้แจงแล้วพบว่า ใบส่งของมีเล่มที่ และเลขที่เดียวกันกับที่ระบุไว้ในใบเสร็จรับเงินออกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งมีปีที่พรรคอำนาจประชาชน ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในโครงการจดหมายข่าว และพรรคอำนาจประชาชน ได้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนดังกล่าว ประกอบกับรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๔ พรรคอำนาจประชาชนระบุว่า ได้ใช้จ่ายเงินตามแผนงานให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชน ทั่วไปในโครงการจดหมายข่าวรายเดือนพรรคอำนาจประชาชน ซึ่งมีงบประมาณ ๓๕๕,๒๐๐ บาท และใช้จ่ายไป ๓๕๕,๒๐๐ บาท โดยไม่มีเงินเหลือพร้อมทั้งสำเนาใบเสร็จรับเงินที่ออกตามใบส่งของ และใบแจ้งหนี้ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาแสดงเป็นหลักฐานยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นค่าใช้จ่ายประจำปี ๒๕๔๔ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงมีความเห็นว่า พรรคอำนาจประชาชนใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๔๔ ไม่เป็นไปตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ซึ่งเป็นเหตุยุบ พรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และเห็นว่า หัวหน้าพรรคอำนาจประชาชนอาจมีความผิด ตามมาตรา ๘๐ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เนื่องจาก ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ ระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท การเรียกคืนเงินสนับสนุนจากกองทุน เพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามนัยมาตรา ๖๓ และการกระทำที่อาจเข้าข่ายการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ แก่เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้ง

๒. ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องของนายทะเบียน เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๖ มีคำสั่ง ให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อ ๑๐ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป โดยส่งสำเนาคำร้องให้หัวหน้า พรรคอำนาจประชาชนทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายใน ๑๕ วัน นับแต่ได้รับหนังสือ พรรคอำนาจประชาชน ส่งคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

(๑) พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนจากคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง จำนวน ๖ โครงการ รวมเป็นเงิน ๑,๗๑๓,๐๐๐ บาท และได้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนโครงการที่ ๖ (โครงการจดหมายข่าวรายเดือน) จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแล้ว จำนวน ๓ ครั้ง รวมเป็นเงิน ๓๕๕,๒๐๐ บาท

(๒) พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี ๒๕๔๔ ตามนัยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของพรรคอำนาจประชาชน ประจำปี ๒๕๔๔ (โครงการจดหมายข่าวรายเดือน) ของคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองนั้น ในชั้นแรก คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ได้มีหนังสือมายังหัวหน้าพรรคอำนาจประชาชนเพื่อให้ชี้แจงเพิ่มเติมและจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมด้วยเหตุผลว่า พรรคอำนาจประชาชนชี้แจงยังไม่ชัดเจน และไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าพรรคได้ดำเนินการตามแผนงานโครงการหรือไม่ ซึ่งเรื่องนี้ทางพรรคอำนาจประชาชนได้ชี้แจงเพิ่มเติมและจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการตรวจสอบแล้ว ในการชี้แจงครั้งนี้พรรคได้ส่งเอกสารทั้งหลายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานให้แก่คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เพื่อทราบและตรวจสอบทั้งหมด และปรากฏว่าเมื่อทางพรรคชี้แจงไปแล้วไม่มีหนังสือจากคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแจ้งมาให้พรรคอำนาจประชาชนชี้แจงเพิ่มเติมอะไรอีก ต่อมา วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๖ พรรคอำนาจประชาชนได้รับหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ระวังการเบิกจ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ เนื่องจากนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชน ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยเหตุที่พรรคอำนาจประชาชนใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒

(๓) พรรคอำนาจประชาชนได้ตรวจสอบเหตุการณ์ความจริงและบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบถึงแก่นแท้ความจริงทั้งหมดว่าเป็นอย่างไร ตามประเด็นต่างๆ ในคำร้องขอให้มีการสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชน จึงทราบว่าประเด็นของปัญหาอยู่ที่ใบเสร็จรับเงินฉบับเล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ และฉบับเล่มที่ ๖๖๕๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๔ ที่ออกโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และกระบวนการตรวจสอบทางลับของเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ตรวจสอบไปยังมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่พรรคอำนาจประชาชนให้ความจริงได้ปรากฏแก่ศาลรัฐธรรมนูญและทุกหน่วยงานพรรคได้ดำเนินการดังนี้

- พรรคได้มีหนังสือไปยังนางสร้อยทอง สุวรรณิ ในฐานะผู้อำนวยการพรรคซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานพรรคและเกี่ยวพันในเหตุการณ์
- พรรคได้มีหนังสือไปยังนายสวงค์ พุทธิเนตร ในฐานะที่ปรึกษาพรรคอำนาจประชาชนที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์
- พรรคได้มีหนังสือไปยังนายชนันท์ สุวรรณรัตน์ ในฐานะผู้อ้างอิงจากการตรวจสอบสวนในทางลับเกี่ยวกับพรรคอำนาจประชาชน

(๔) ผลปรากฏว่า ทางพรรคอำนาจประชาชน ได้รับหนังสือชี้แจงความจริงรายละเอียดต่างๆ ที่เกิดขึ้น ของนางสร้อยทอง สุวรรณิ ผู้อำนวยการพรรคอำนาจประชาชน และเอกสารที่ชี้แจงจากนายสวงค์ พุทธิเนตร ที่ปรึกษาพรรคอำนาจประชาชน

(๕) ส่วนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในกระบวนการสอบสวนทางลับของเจ้าหน้าที่ที่ถูกส่งไปจากคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองนั้น มีขั้นตอนอย่างไร มีบุคคลใดที่เกี่ยวข้องบ้าง มีการสอบสวนกันอย่างไร มีบุคคลใดที่ยังไม่ได้ถูกสอบสวนบ้าง ตลอดจนข้อพิจารณาวินิจฉัยสรุปที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนทั้งหมด พรรคอำนาจประชาชนอยู่ในระหว่างการติดต่อเพื่อทราบความจริง ทั้งโดยวาจาและโดยเอกสาร เพื่อความเป็นธรรมแก่พรรคอำนาจประชาชน

(๖) พรรคอำนาจประชาชนขอยืนยันว่า พรรคอำนาจประชาชนได้ใช้จ่ายเงินตามความเป็นจริง และได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นไปตามความจริงทุกประการและถูกต้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ แล้ว โดยพรรคอำนาจประชาชนขอยืนยันว่า จากการพิจารณาจากคำชี้แจง และเอกสารที่รวบรวมได้มา สามารถวิเคราะห์และชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ข้อพิจารณาของนายทะเบียนตามคำร้องขอให้พิจารณาวินิจฉัยตั้งอยู่บนฐานข้อมูลที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากความจริง กล่าวคือ คำร้องที่กล่าวว่า พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยใช้สำเนาใบเสร็จรับเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ไม่ปรากฏเลขที่ใบเสร็จรับเงิน และปีที่ออกใบเสร็จรับเงินตรงจุดนี้ไม่เป็นความจริงแต่ประการใดทั้งสิ้น พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานโดยมีใบเสร็จรับเงินได้ระบุเลขที่ใบเสร็จชัดเจน คือเลขที่ ๗ ปีที่ออกใบเสร็จชัดเจน คือ ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ และยังมีข้อความชัดเจนทุกอย่างเช่น ยอดเงินก็ออกชัดเจน ๔,๑๘๔ บาท ตรงตามยอดเงินที่ใช้ในโครงการของพรรค ส่วนคำที่ระบุไว้ว่า “คำพิมพ์ Copy print” ซึ่งอยู่บรรทัดที่ ๓ ของใบเสร็จรับเงิน ก็ชัดเจนคำว่า “คำพิมพ์ Copy print” ก็คือคำพิมพ์วารสาร/จดหมายข่าว ทั้ง ๒ คำมีความหมายอันเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ศัพท์หรือภาษาเทคนิคการพิมพ์ครั้งนี้ คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

ที่พิจารณาเรื่องนี้ของพรรคก็ไม่ทราบว่าหมายความว่าอย่างไร คงมีความเห็นว่าเป็นคำพิมพ์อย่างอื่นไม่ใช่คำพิมพ์จดหมายข่าวของพรรคอำนาจประชาชน และใบเสร็จใบนี้ก็แสดงให้เห็นถึงการชำระเงินจากพรรคอำนาจประชาชน ไม่ใช่ของพรรคอื่นหรือบุคคลอื่น ดังปรากฏตามคำว่า “ได้รับเงินจากพรรคอำนาจประชาชน” อยู่ในบรรทัดที่ ๒ ของใบเสร็จรับเงิน และเป็นการแสดงถึงการชำระเงินในนิติกรรมสัญญาปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ไม่ใช่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ หรือปีอื่นใด ส่วนเอกสารคำว่า “ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖” เป็นงานคนละส่วนกับการแสดงการออกใบเสร็จรับเงินที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานของพรรคอำนาจประชาชน ตามโครงการแต่ประการใด แต่เจ้าหน้าที่ฝ่ายออกใบเสร็จได้นำเอางานคนละส่วน คนละกรรม คนละวาระ ไปลงไว้ในที่เดียวกัน คือ ใบเสร็จรับเงิน โดยไม่ได้บอกให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ตรวจสอบ จุดผิดพลาดของเรื่องราวจึงเกิดขึ้นตรงนี้ ทั้ง ๆ ที่ เป็นคนละงานกับงานของพรรค และรายละเอียดของงานที่ปรากฏในใบส่งของก็ไม่ใช่งานของพรรคและเป็นงานคนละปีดังคำชี้แจงของนายสวงศ์ พุทธิเนตร คณะกรรมการกองทุนฯ เจ้าหน้าที่ที่ตรวจสอบ ก็จับให้มาเป็นเรื่องเดียวกันโยงเหตุการณ์ให้เป็นเหตุการณ์เดียวกันกับการออกใบเสร็จรับเงินให้แก่พรรคอำนาจประชาชน ซึ่งได้ชำระเงินและดำเนินการตามโครงการโดยสุจริตการจัดเอาข้อมูลจากเหตุการณ์คนละอย่างมาอธิบายให้เป็นเหตุการณ์เดียวกันเป็นการพิจารณาที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากความจริง ถือเป็นความผิดพลาดของการตรวจสอบของคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง กล่าวคือ รายการที่ปรากฏในใบส่งของที่ระบุเอาไว้ในใบเสร็จรับเงินมายกขึ้นพิจารณาเป็นด้านหลักแล้วโยงคนละเรื่องให้เป็นเรื่องเดียวกันคือ ใช้ตัวใบเสร็จอ้างอิง แสดงการทำงานของพรรคอำนาจประชาชนจึงได้ข้อสรุปที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากความจริง ตามที่คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองสรุปออกมาตามคำร้องขอให้พิจารณาวินิจฉัยนี้ แต่ถ้าจับเอาเหตุการณ์การออกใบเสร็จรับเงินของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของทางมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้ออกให้พรรคได้แสดงการรับชำระเงินจากพรรค ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ยกขึ้นมาพิจารณาเป็นด้านหลักแล้วพิจารณาตามความเป็นจริงของเหตุการณ์ คือพิจารณาโดยจับแยกออกจากเหตุการณ์ที่ปรากฏในรายละเอียดใบส่งของเล่มที่ ๑๗, ๑๘ จะพบความจริงอย่างชัดเจนว่า พรรคอำนาจประชาชนดำเนินการใช้จ่ายเงินและรายงานการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องตามปีการจ่ายเงิน ตามปีการดำเนินงานและเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ แล้วทุกประการ แต่เหตุของความคลาดเคลื่อนของการตรวจสอบของทุกหน่วยงาน อยู่ตรงที่ใบเสร็จรับเงินทั้ง ๒ ใบ ที่มีปัญหาในตัวเอง ซึ่งรายงานประชุมของคณะกรรมการด้านกิจการพรรคการเมืองและออกเสียงประชามติ ครั้งที่ ๖/๒๕๔๕ ของคำร้องของนายทะเบียนตั้งอยู่บนข้อมูลที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงจึงได้ข้อสรุปที่ผิดพลาด คลาดเคลื่อนจากความจริงที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ ความจริงที่เกิดขึ้นเป็นประการใดทางพรรค

ขอนำรายละเอียดการชี้แจงทั้งหลายของนางสร้อยทอง สุวรรณี และเอกสารของนายสวรงค์ พุทธิเนตร เป็นข้ออ้างอิงและโต้แย้งว่าความจริงที่เกิดขึ้น ตลอดจนความจริงทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกันเป็นไปตามนั้น ทุกประการ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่พรรคอำนาจประชาชน และให้เกิดความจริงต่างๆ ทุกประเด็น ทุกด้านได้ปรากฏขึ้นแก่ศาลรัฐธรรมนูญขอศาลได้โปรดพิจารณาประเด็นต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากคำชี้แจงของพรรคอำนาจประชาชนที่แนบมาพร้อมนี้ และพยานอื่นๆ ที่จะขอสืบให้เป็นที่ประจักษ์ในชั้นพิจารณาต่อไป ดังนั้น พรรคอำนาจประชาชน จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยกคำร้องของนายทะเบียน

๓. ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของพรรคอำนาจประชาชนไว้ในสำนวนเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖ และให้ส่งสำเนาแจ้งผู้ร้องทราบ ผู้ร้องยื่นคำร้องลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เพื่อชี้แจงกรณีเอกสารที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าคลาดเคลื่อน ความว่าตามที่ได้ส่งคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหายืนยันว่าผู้ถูกร้องได้ใช้จ่ายเงินตามความเป็นจริง และถูกต้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ นั้น ผู้ร้องชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญสรุปได้ดังนี้

๑. กรณีที่ผู้ถูกร้องอ้างคำชี้แจงของนางสร้อยทอง สุวรรณี ว่าใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔ และใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นใบเสร็จรับเงินของการจัดพิมพ์งานจดหมายข่าวรายเดือนของปี ๒๕๕๔ จริง แต่ปฏิเสธไม่ยอมรับเอกสารใบแจ้งหนี้และใบส่งของ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ ที่ออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เนื่องจากว่าการจ้างการพิมพ์จดหมายข่าวที่ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๔ ได้ชำระเป็นเงินสด ดังนั้น จึงไม่มีใบแจ้งหนี้และใบส่งของเล่มที่ ๑๗ และเล่มที่ ๑๘ ดังกล่าวข้างต้นแต่อย่างใด แต่เป็นการจัดทำเอกสารขึ้นโดยความเข้าใจผิดของเจ้าหน้าที่ของสำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี นั้น ผู้ร้องชี้แจงว่าคำชี้แจงของผู้ถูกร้องดังกล่าวข้างต้น เป็นคำชี้แจงที่ไม่เป็นไปตามความเป็นจริงตามหลักฐานของทางราชการ กล่าวคือ

(๑.๑) ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ จำนวน ๔,๑๘๔ บาท ซึ่งเป็นยอดเงินรวมตรงกับใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ โดยมีข้อความสอดคล้องกับรายละเอียดที่ระบุในใบเสร็จรับเงิน และใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๖๖๕๑ ระบุว่า “ค่าพิมพ์ Copy print” (ค่าพิมพ์วารสารพรรคเพิ่มเติม) ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ จำนวนเงิน ๑๓,๓๕๐ บาท มียอดเงินรวมตรงกับเอกสารใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑

และ ๖๒ ที่ใบเสร็จรับเงินอ้างถึงด้วย ดังนั้นการที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าการจัดพิมพ์จดหมายข่าวตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ และเล่มที่ ๖๖๕๑ เป็นการจัดพิมพ์เอกสารคนละงานกับใบส่งของและใบแจ้งหนี้เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ จึงเป็นคำชี้แจงที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง

(๑.๒) เมื่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มีหนังสือสอบถามนายชนันท์ สุวรรณรัตน์ ซึ่งมีตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๕ ได้ขอเท็จจริงว่า นายสวงค์ พุทธิเนตร ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้ดำเนินการแทนพรรคอำนาจประชาชนในการว่าจ้างพิมพ์เอกสารของพรรค โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการปฏิบัติตามลำดับคือ จัดทำทะเบียนรับงานพิมพ์ เมื่อพิมพ์งานเสร็จเรียบร้อยก็ส่งของโดยมีใบส่งของที่ ๑๗ และ ๑๘ และรับเงินตามใบเสร็จที่ออกให้โดยฝ่ายการเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๔ และใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๔ ตามลำดับ โดยรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะงานจำนวน และขนาดพิมพ์แต่ละครั้ง ปรากฏตามหนังสือที่ ทม ๑๒๒๒.๐๒/๕๑๘ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๕ และยืนยันตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว พรรคอำนาจประชาชนยังไม่ได้จ่ายเงิน จึงทวงถามด้วยวาจาและเป็นหนังสือ และต่อมาพรรคอำนาจประชาชนได้ชำระหนี้ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๔ ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างการจัดพิมพ์งานตามใบเสร็จรับเงินเลขที่ ๖๓๕๗ เป็นการจัดพิมพ์งานของปี พ.ศ. ๒๕๔๔ และชำระเป็นเงินสด จึงไม่มีใบส่งของและใบแจ้งหนี้ นั้น ผู้ร้องเห็นว่าเป็นคำชี้แจงที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง

(๑.๓) กรณีที่ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงโดยอ้างถึงเอกสารชี้แจงเพิ่มเติมที่อ้างคำชี้แจงของนางจารึก สิมะประเสริฐ และนายชนันท์ สุวรรณรัตน์ เป็นเพียงการกล่าวอ้างโดยปฏิเสธลอยไม่มีหลักฐานประกอบชี้แจง และไม่มีข้อความใดที่แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าบุคคลทั้งสองดังกล่าวยอมรับหรือปฏิเสธรายละเอียดของรายการที่ปรากฏในเอกสารใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ และ ๖๖๕๑ รวมทั้งใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ ที่ออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี อีกทั้งยังเป็นการอ้างคำชี้แจงของนายชนันท์ สุวรรณรัตน์ ที่ขัดแย้งกับการชี้แจงต่อเจ้าหน้าที่สอบสวนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๑.๔) สำเนาใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ เลขที่ ๑๗ ที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างประกอบ คำชี้แจง ปรากฏรายละเอียดของเอกสารไม่ตรงกับสำเนาใบเสร็จรับเงินที่รับรองความถูกต้อง โดยผู้อำนวยการ หน่วยงานการเงินและบัญชีของสำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กล่าวคือ มีเลขและเล่มที่ใบเสร็จรับเงินตรงกัน แต่รายละเอียดเกี่ยวกับวันที่ และข้อความระบุการจัดพิมพ์งาน ไม่ตรงกันกล่าวคือ ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ เลขที่ ๗ ที่ผู้ถูกร้องอ้างส่งประกอบคำชี้แจงระบุ “วันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔” และ “คำพิมพ์ Copy print (คำพิมพ์วารสารพรรคเพิ่มเติม)” แต่ใบเสร็จรับเงิน ซึ่งผู้ร้องได้มาจากสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยตรง ระบุ “วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔” และ “คำพิมพ์ Copy print” จึงเป็นพยานหลักฐานประกอบ ที่ไม่มีน้ำหนักเพียงพอให้รับฟังได้

(๑.๕) หนังสือชี้แจงที่ผู้ถูกร้องอ้างส่งพร้อมคำชี้แจงดังกล่าวจึงเป็นเพียงเอกสารที่ กล่าวอ้างและจัดทำขึ้น ณ ที่ทำการของผู้ถูกร้องเพียงฝ่ายเดียว เนื่องจากไม่ปรากฏมีการลงลายมือชื่อ เป็นลายลักษณ์อักษรยืนยันบันทึกถ้อยคำจากนางจารึก สิมะประเสริฐ และนายชนันท์ สุวรรณรัตน์ ในบันทึกฉบับนี้แต่อย่างใด เอกสารดังกล่าวจึงไม่สามารถรับฟังได้

๒. กรณีที่ผู้ถูกร้องอ้างคำชี้แจงของนายสวงค์ พุทธิเนตร ตำแหน่งที่ปรึกษาพรรคโดยมี สาระสำคัญว่านายสวงค์ ยอมรับคิดว่ารายการจัดพิมพ์งานที่ปรากฏตามใบส่งของและใบแจ้งหนี้เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ นั้น เป็นการจัดพิมพ์งานส่วนตัว ของนายสวงค์เอง โดยไม่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดทำวารสารจดหมายข่าวพรรคอำนาจประชาชนใน โครงการที่ขอรับการสนับสนุนโดยรัฐแต่อย่างใด และงานเป็นคนละส่วนกันไม่มีความเกี่ยวข้องกันเลย

ผู้ร้องเห็นว่า จำนวนเงินตามใบเสร็จรับเงินตรงกับจำนวนเงินตามใบแจ้งหนี้ที่ระบุไว้ใน ใบเสร็จรับเงิน ประกอบกับข้อความที่ปรากฏในใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๖๓๕๗ ระบุคำพิมพ์ Copy print (วารสารพรรคเพิ่มเติม) ตามใบส่งของที่ ๑๗/๔๒,๒๕,๕๖ และข้อความในใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ระบุว่าเป็นคำพิมพ์วารสารพรรคเพิ่มเติม ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๘/๔๔, ๕๔, ๖๑, ๖๒ ก็ระบุสอดคล้อง และรับกัน ดังนั้นการที่ผู้ถูกร้องชี้แจงว่าการจัดพิมพ์งานโดยการจ่ายเงินสด ทำให้ไม่มีใบส่งของและใบแจ้งหนี้ จึงเป็นคำชี้แจงที่ขัดแย้งกันเอง

๓. กรณีที่นายสวงค์ ชี้แจงว่า รายการที่ปรากฏในใบส่งของและใบแจ้งหนี้เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ เป็นการจ้างมหาวิทยาลัย จัดพิมพ์เป็นการส่วนตัว ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดทำวารสารจดหมายข่าวของพรรคอำนาจประชาชน ผู้ร้อง ชี้แจงว่าเป็นคำชี้แจงที่ไม่มีเหตุผลยืนยันได้ชัดเจนว่า ถ้าชื่อผู้ส่งพิมพ์งานปรากฏในใบส่งของและใบแจ้งหนี้

เป็นชื่อนายสงค์ แล้วเป็นการที่นายสงค์ พิมพ์งานส่วนตัว โดยมีได้เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมายจากพรรคให้จัดพิมพ์ เนื่องจากในใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๖๑ และ ๖๒ ระบุในรายการชัดเจนว่า เป็นการพิมพ์งานจดหมายข่าวพรรคอำนาจประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ระบุว่าได้รับเงินจากคุณสงค์ พุทธิเนตร (พรรคอำนาจประชาชน) ค่าพิมพ์ Copy print (วารสารพรรคเพิ่มเติม) ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๕๕, ๕๕, ๖๑, ๖๒ จำนวนเงิน ๑๓,๓๕๐ บาท ดังนั้น คำชี้แจงในประเด็นนี้จึงขัดแย้งกันเอง อย่างไรก็ตาม แม้ว่านายสงค์จะอ้างว่า เป็นการพิมพ์งานส่วนตัวของนายสงค์โดยไม่เกี่ยวกับพรรคอำนาจประชาชนก็ตาม แต่ผู้ถูกร้องก็หาอาจพ้นจากความรับผิดชอบใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากการให้ถ้อยคำที่ปรากฏในหนังสือที่พิเศษ /๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖ นางสร้อยทอง พุทธิเนตร (สุวรรณี) ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการพรรคอำนาจประชาชน ได้ยอมรับว่า เป็นผู้ติดต่อกับนายสงค์ พุทธิเนตร ในฐานะที่ปรึกษาพรรคอำนาจประชาชน เพื่อติดต่อจัดพิมพ์/ส่งจ้างพิมพ์วารสาร/จดหมายข่าวพรรค ฉบับเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ จำนวน ๑,๓๗๔ ฉบับ เป็นเงิน ๔,๑๘๔ บาท และเดือนกันยายน จำนวน ๔,๔๕๗ ฉบับ เป็นเงิน ๑๓,๓๕๐ บาท ดังนั้นการกระทำของนายสงค์ จึงเป็นการกระทำเสมือนตัวแทนรับมอบอำนาจจากพรรคในการติดต่อประสานงานการจัดพิมพ์จดหมายข่าวรายเดือนของพรรคอำนาจประชาชน ประกอบกับในหนังสือฉบับดังกล่าว นายสงค์ ได้ยอมรับว่าเคยได้รับมอบหมายให้ประสานกับฝ่ายโรงพิมพ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อจัดพิมพ์วารสารจดหมายข่าวพรรคอำนาจประชาชน ต้นเดือนเมษายน จำนวน ๕ ชุด และต้นเดือนพฤษภาคม จำนวน ๕ ชุดมาก่อนแล้ว ดังนั้นการที่ผู้ถูกร้องพยายามแสดงให้เห็นว่ารายการที่ระบุในใบส่งของและใบแจ้งหนี้เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๕๕, ๕๕, ๖๑ และ ๖๒ เป็นการกระทำในนามส่วนตัวของนายสงค์ ผู้ถูกร้องไม่ต้องร่วมรับผิดชอบนั้นมิได้ เนื่องจากก่อนที่ผู้ถูกร้องจะรายงานการใช้จ่ายเงินตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และส่งเอกสารประกอบการรายงานยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น ผู้ถูกร้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงของเอกสารและจัดทำรายงานตามมาตรา ๖๒ ก่อนที่จะยื่นต่อผู้ร้อง ซึ่งถ้าปรากฏมีความเสียหายอย่างใดเกิดขึ้นแล้ว ผู้ถูกร้องจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น

๔. ศาลรัฐธรรมนูญได้ประชุมพิจารณาคำร้องของผู้ร้องในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ มีมติให้รับคำร้องของผู้ร้อง ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ รวมไว้ในสำนวน พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องนี้

ให้หัวหน้าพรรคอำนาจประชาชน (ผู้ถูกร้อง) เพื่อทราบ สำหรับประเด็นปัญหาข้อเท็จจริงที่คู่กรณีอ้างหลักฐานเอกสารไม่ตรงกันนั้น ศาลรัฐธรรมนูญอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ ให้มีหนังสือเรียกสำเนาเอกสารดังกล่าวจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พร้อมให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรับรองสำเนาถูกต้อง

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จังหวัดปัตตานี มีหนังสือ ค่วนที่สุดที่ ทม ๑๒๐๑/๕๐๗๐๕ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ขอส่งเอกสารตามที่ศาลเรียกพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง รวม ๔ ฉบับ คือ ใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๖๓๕๗ เลขที่ ๗, เล่มที่ ๖๖๕๑ เลขที่ ๒ ใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒

๕. พรรคอำนาจประชาชน (ผู้ถูกร้อง) ยืนยันแจ้งแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ สรุปได้ว่า

(๑) ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ได้มีหนังสือถึงนายชนันท์ สุวรรณรัตน์ เพื่อให้ชี้แจงรายละเอียดและส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ผู้ถูกร้องกรณีที่อ้างว่า พรรคได้ก่อนนี้ผูกพันกับฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ รวมทั้งมีการแจ้งหนี้ให้ผู้ถูกร้องทราบแล้วนั้น แต่นายชนันท์ ฯ ไม่ได้ส่งเอกสารดังกล่าว ผู้ถูกร้องจึงได้นำเรียนต่อศาลรัฐธรรมนูญตามความจริงของการดำเนินงานของผู้ถูกร้อง ไม่ได้สร้างเรื่องเท็จแต่อย่างใด

(๒) ความเห็นของผู้ร้องที่ถือเอาข้อสรุปของนายชนันท์ ฯ มาใช้ในการพิจารณาว่า นายสวงค์ พุทธิเนตร ได้ดำเนินการแทนพรรคอำนาจประชาชนนั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่า ผู้ร้องและนายชนันท์ ฯ ควรสอบถามทางพรรคเสียก่อน เพื่อเข้าใจได้ถูกต้องตรงกัน

(๓) ผู้ถูกร้องได้สอบพยานบุคคล คือ นางสาวร้อยทอง สุวรรณดี (พุทธิเนตร) ในฐานะผู้อำนวยการพรรค และนายสวงค์ พุทธิเนตร ในฐานะที่ปรึกษาพรรค และเห็นว่าเป็นคำยืนยันของผู้ปฏิบัติงานที่รับฟังได้ การที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างว่าคำชี้แจงของนายสวงค์ ฯ ไม่เป็นความจริง ผู้ถูกร้องเห็นว่านายสวงค์ ฯ อยู่ในฐานะที่ปรึกษาพรรค และเป็นข้าราชการระดับ ๕ ทำงานในฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษาย่อมอยู่ในฐานะเป็นกลางและให้การตรงตามความเป็นจริง ผู้ถูกร้องจึงยืนยันตามคำให้การของนายสวงค์ ฯ โดยสุจริตใจ

(๔) สำหรับการกระทำส่วนตัวของนายสวงค์ ฯ ที่ผู้ร้องอ้างว่า ผู้ถูกร้องหาพบความรับผิดชอบตามมาตรา ๖๒ ไม่นั้น ผู้ถูกร้อง เห็นว่า มาตรการในการลงโทษพรรคการเมืองซึ่งเป็นนิติบุคคลกับการกระทำส่วนตัว ต้องแยกออกจากกันให้ชัดเจน เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติต่อพรรคการเมืองต่อไป

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติว่า

“มาตรา ๖ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือ ข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้

มาตรา ๒๗ สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาลและองค์กรอื่นของรัฐ โดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง

มาตรา ๔๗ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองเพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของประชาชนและเพื่อดำเนินกิจการทางการเมืองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์นั้น ตามวิถีทางการเมืองปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ การจัดองค์กรภายใน การดำเนินกิจการ และข้อบังคับของพรรคการเมือง ต้องสอดคล้องกับหลักการพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง กรรมการบริหารของพรรคการเมือง หรือสมาชิกพรรคการเมืองตามจำนวนที่กำหนดในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ซึ่งเห็นว่าดีหรือข้อบังคับในเรื่องใดของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกอยู่นั้นจะขัดต่อสถานะ และการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีสิทธิร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าดีหรือข้อบังคับดังกล่าวขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้หมดดีหรือข้อบังคับนั้นเป็นอันยกเลิกไป”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า

“มาตรา ๕๖ ให้มีกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายในการสนับสนุนพรรคการเมืองและการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการพัฒนาพรรคการเมือง ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยกองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

มาตรา ๕๗ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองและควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินสนับสนุนเวียน

๗๓๑

มาตรา ๖๒ พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป”

ข้อพิจารณาและการวินิจฉัย

พรรคการเมืองเป็นองค์กรสำคัญตามรัฐธรรมนูญ โดยมาตรา ๑๐๗ บัญญัติคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่าต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง แต่เพียงพรรคเดียวนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน และเสรีภาพในการรวมตัวกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองเพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองและเพื่อดำเนินกิจการในทางการเมืองนั้น เป็นเสรีภาพพื้นฐานของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๗ การที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองกำหนดให้มีกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองและให้เงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองเป็นมาตรการหนึ่งเพื่อส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยโดยมีพรรคการเมือง ซึ่งสามารถตรวจสอบและควบคุมการใช้จ่ายเงินสนับสนุนที่ให้ หากมีการใช้จ่ายไม่ถูกต้อง ก็ควรงดการให้เงินสนับสนุนและเรียกเงินคืน และดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา ตามลักษณะของพฤติกรรมในการใช้จ่ายเงินไม่ถูกต้องนั้น การที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองมีบทบัญญัติให้ยุบพรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนแล้วใช้จ่ายเงินไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขนั้น เป็นการบังคับเกินกว่าเหตุทำให้เกิดความเสียหายและเดือดร้อนแก่ผู้บริหารพรรคและสมาชิกพรรคผู้ที่มีได้เกี่ยวข้อง จึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญไม่พึงรับบังคับให้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องขอให้ยุบพรรคอำนาจประชาชนของนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยข้อกล่าวหาว่าไบเสรีรับเงินค่าใช้จ่ายรายการหนึ่งรายการใดไม่ถูกต้อง หรือพรรคอำนาจประชาชนจะต้องรับผิดชอบความผิดของที่ปรึกษาพรรคอำนาจประชาชน หรือไม่

นายมานิต วิทยาเต็ม

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ